

PREGLED DELA TIFLO SEKCIJE SLOVENIJE ZA LETO 2012

Glavnina dela TIFLO sekcije se je v tem letu prenesla v delo komisij. Pobuda za delo komisij je bila dana leto poprej, zaživele pa so v letu 2012. Delo komisij poteka na ključnih strokovnih področjih in poleg članov TIFLO sekcije, ki jih zastopajo strokovni delavci Zavoda za slepo in slabovidno mladino Ljubljana, združuje tudi predstavnike Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, kot predstavnike zainteresirane javnosti in v primeru zadnje komisije tudi predstavnico Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani.

Delo poteka v naslednjih komisijah:

- Komisija za tiflodidaktične pripomočke (TDF),
- Komisija za posodobitev brajevega zapisa in
- Komisija za terminologijo na področju tiflo stroke.

Komisija za tiflodidaktične pripomočke (TDP) je v letu 2012 začela s popisom in oceno uporabnosti tiflodidaktičnih pripomočkov, ki so jih ustvarili strokovni delavci v Zavodu in inkluziji. V ta namen so člani komisije pripravili vpisni in ocenjevalni list. Ugotovili so, da je uporabnih specialnih pripomočkov in učil, ki so jih razvili učitelji praktiki in v zadnjem času tudi študentje inkluzivne in rehabilitacijske pedagogike, že kar veliko.

Dejstvo je, da je priprava strokovne ocene o njihovi uporabnosti zelo kompleksna, saj zahteva veliko časa in strokovna znanja na različnih področjih pedagogike. Pri tem pa se včasih pokaže, da kljub vsej dobronamernosti, pripomoček ali učilo ne izpolnjuje zahtev tiflopedagogike, tu pa je mesto komisije za TDP, da poda korektno oceno in strokovno svetuje predlagatelju, pri nadaljnjem inventivnem delu. Člani komisije se zavedajo, da so pomembne tudi ideje in inventivni pristopi, ki lahko pripeljejo do novih tiflodidaktičnih pripomočkov in učil.

- **Komisija za posodobitev brajevega zapisa** se je znašla pred zahtevno nalogo, saj ta ni bil spremenjen od leta 1974. Zaradi sprememb, ki so se v tem dolgem obdobju zgodile, je prišlo do potrebe, da se vpelje zapis nekaterih novih znakov kot npr. @, prišlo pa je tudi do nekaterih predlogov, da bi bolj uskladili šest in osem točkovno brajico.

V letu 2012 so člani komisije:

- delali na pripravi predloga slovenske brajice, ki seveda ne sme povzročiti pretiranih sprememb za uporabnike - delo na tem področju se bo nadaljevalo tudi v leto 2013.

- na Sektor za slovenski jezik na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport poslali Mnenje o vključitvi brajice v Resolucijo o Nacionalnem programu za jezikovno politiko 2012 – 2016, v katerem je bilo tudi predlagano, da se uporablja termin **brajica**.

- pripravili odgovor na vprašalnik o slovenski brajici za novo izdajo World Braille Usage.

- prav ob pripravi zgoraj omenjenih dokumentov ugotovili potrebno za permanentno delo komisije, ki je tako na TIFLO sekcijo in Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije naslovila pobudo, da se preimenuje v Komisijo za slovensko brajico s

trajnim mandatom, katere naloga bi bila posodobitev, skrb in promocija slovenske brajice.

Komisija za terminologijo na področju tiflo stroke ugotavlja, da je uporaba terminologije na področju dela in izobraževanja oseb z motnjami vida precejšen problem zaradi nedorečenosti določenih izrazov. Z novo tehnologijo, novimi strokovnimi izrazi, ki običajno prihajajo iz drugih jezikov, se pojavlja nedoslednost v uporabi in cilj komisije je pomagati vsem, ki delajo na tem področju, da z naborom strokovne terminologije olajša komunikacijo. Ambicije komisije so bile na začetku relativno skromne, to je popisati in predstaviti terminologijo, s katero se srečujemo, sedaj pa smo na tem, da začnemo delo na terminološkem slovarju v sodelovanju s Sekcijo za terminološke slovarje na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Srečanja /seje TIFLO sekcije so ostala tudi v tem letu predvsem prostor za:

- obravnavo strokovnih vprašanj,
- seznanjanje s področji, na katerih so naši člani strokovno delovali in se izpopolnjevali,
- seznanjanje z novostmi,
- izmenjavo informacij.

V letu 2012 se je TIFLO sekcija sestala le na dveh sejah (marec in avgust). Seji sta bili dobro obiskani. Udeležilo se jih je običajno več kot 30 članov TIFLO sekcije in gostov.

Srečanje v **marcu** je bilo tako namenjeno predstavitvi in pogovoru na temo :

- Dostopnost elektronskih virov za slepe in slabovidne in druge osebe z motnjami branja, ki jo je pripravila strokovna sodelavka NUK-a in
- predstavitvi koncepta ObOk - Podporne strategije za slepe in slabovidne otroke v inkluziji

Na **avgustovskem** srečanju smo se seznanili:

- s potekom dela komisij,
- potekom dela na projektih, ki trenutno tečejo v Zavodu za slepo in slabovidno mladino Ljubljana,
- o tem, kako je potekala udeležba na ICC International Camp on Computers and Communication v Romuniji in
- s poročilo o ICCHP - 13th International Conference on Computers Helping People with Special Needs, ki je potekala v Linzu v Avstriji, tudi s strokovnim prispevkom naše članice.

Na sejah pa smo se ob tem seznanili tudi z aktivnostmi v Društvu specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije in ostalim dogajanjem na našem področju.

Projekti in mednarodna sodelovanja naših članov:

- Zaključek dvoletnega projekta, ki ga je vodil Zavod RS za šolstvo »Delovanje Zavoda za slepo in slabovidno mladino Ljubljana kot Centra za zagotavljanje pomoči na področju inkluzivnega izobraževanja slepih in slabovidnih otrok in mladostnikov«. V zaključku in evalvaciji projekta je bila izražena podpora takemu

centru, dokument pa je bil predstavljen tudi decembra v Londonu na delovnem sestanku projektne skupine Organisation of Provision project in Inclusion, ki poteka pod okriljem Evropske agencije na področju izobraževanja oseb s posebnimi potrebami.

- Zaključek projekta Leonardo da Vinci: VISkiLab Visually impaired and blind persons skills laboratory v katerem sta poleg partnerja iz Slovenije - CPI Center RS za poklicno izobraževanje) sodelovala še Odilien Institut iz Avstrije in Istituto Regionale Rittmeyer iz Italije. V tem letu so aktivnosti potekale v obliki delavnic, okroglih miz na temo zaposlovanja oseb z okvaro vida in zaključne predstavitve rezultatov.
- Dve članici sta uspešno zaključili sodelovanje v projektu ESS »Učinkovita implementacija izobraževalnih programov in zagotavljanje kakovosti 2010-2012«- Navodila za delodajalce za vodenje dijakov s posebnimi potrebami na praktičnem usposabljanju (PUD). Rezultati so bili predstavljeni na konferenci na Brdu, priročnik in DVD s filmom pa tudi na dnevu odprtih vrat v Zavodu za slepo in slabovidno mladino Ljubljana, kjer je bila osrednja tema na področju srednješolskega izobraževanja prav praktično usposabljanje z delom.
- V juniju 2012 se je začelo tudi delo na projektu Early Intervention (Zgodnja obravnava). Vodi ga VISIO International iz Nizozemske, ostali partnerji pa prihajajo iz Srbije, Kosova, Makedonije ter Bosne in Hercegovine. Prvemu sestanku v Sarajevu je sledil uspešen sestanek v Ljubljani.
- STEP UP - Delo na tem dvoletnem projektu se je začelo v oktobru s prvim delovnim sestankom v Ekoskolan/Resourcecentre Vision na Švedskem. Kljub temu, da je bil projekt potrjen v okviru projektov Comenius šolska partnerstva pa smo bili v Sloveniji edini, ki smo izpadli iz sheme financiranja. Zaradi pomembnosti strokovnega področja – orientacija in mobilnost oseb z motnjami vida, smo sklenili, da ostanemo v projektu kot pridruženi član. Seveda pa to pomeni, da bo delovna skupina na sestanke v tujino lahko pošiljala le svojega predstavnika. V projektu sicer sodeluje še 6 evropskih držav (Irska, Švedska, Velika Britanija s Škotsko in Severno Irsko, Luksemburg, Republika Češka in Finska) oz. 7 različnih ustanov.
- Aktivna udeležba na mednarodnem kongresu IBBY (Congreso Internacional Lectura 2011) in Nordijski bralni konferenci (Nordic reading conference) na temo tipank (Tipanke tudi za videče in Motivacija za branje – tipanke za vse, ne samo za slepe).
- Aktivna udeležba na 33. IBBY kongresu s predavanjem Je literatura za slepe in slabovidne otroke manjšinska literatura?
- Aktivna udeležba na ICCHP - 13th International Conference on Computers Helping People with Special Needs.
- Tudi letos je ekipa iz Slovenije sodelovala na ICC Mednarodni tabor računalništva in komunikacije, ki se je v letu 2012 odvijal v Romuniji. V spremstvu dveh strokovnih delavcev sta se tabora udeležila dva slepa in en slaboviden mladostnik.
- Člani TIFLO sekcije so skupinski član Organizacije ICEVI (International Council for Education of People with Visual Impairment). Redno prejemajo obvestila v elektronski obliki in informacije o izobraževanjih, konferencah itd.
- V letu 2012 smo se pridružili organizaciji MDVI Euronet, ki združuje številne evropske institucije, ki delajo na področju izobraževanja oseb z motnjami vida s poudarkom na kombiniranih motnjah.

Za leto 2012 lahko ocenimo, da se je okrepilo sodelovanje z Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije, kar se kaže predvsem pri delu komisij.

V letu 2012 sta dve naši članici prejeli priznanja Minke Skaberne:

- Marija Repe Kocman in
- Tjaša Pečnik.

Predlogov za priznanje Antona Skale v tem letu ni bilo.

Ljubljana, januar 2013

Marija Jeraša,
Predsednica TIFLO sekcije Slovenije